

14) Základní pojmy CR a předpoklady rozvoje CR. Formy a druhy CR

Thomas Cook – 1841 – první zájezd do Anglie

Masový rozvoj CR po druhé světové válce, kořeny ale zasahují až do starověku (putování, důvody náboženské, obchodní)

Základní termíny:

Cestování a cestovní ruch

- forma uspokojování potřeb člověka, uskutečňuje se mimo místo trvalého bydliště a ve volném čase
- činnost lidí, kteří cestují na místa mimo své běžné prostředí a nebo zde pobývají za účelem zábavy, pracovně nebo z jiných důvodů

Udržitelný cestovní ruch

- koncepce rozvoje a plánování cestovního ruchu navržená tak, aby chránila všechny aspekty životního prostředí a současně brala ohled na život místních obyvatel

Cestující

- fyzická osoba, která se pohybuje z místa na jiné místo

Turista

- cestující za účelem zábavy a naplnění volného času

Obchodní cestující

- cestující za účelem odborných, obchodních nebo jiných komerčních aktivit

Návštěvník

- cestující jenž přijel na místo, které není jeho trvalým bydlištěm

Podmínky rozvoje CR

Rozlišujeme dvě základní podmínky :

- a) mírové situace
- b) dosažení určitého životního stupně životní úrovně – lidé mají uspokojeny tzv. nezbytné potřeby a mají prostředky na uspokojování svých zájmů a vyšších forem odpočinku

Další podmínky rozvoje:

- a) ekonomické - celková úroveň ekonomiky státu, nárůst CR velmi cíleně reaguje na růst cen zboží a tržeb
- b) demografické – věda zabývající se strukturou obyvatel, činitelé zahrnují vše, co se týká obyvatelstva, jeho stavu a složení (hustota obyvatel, věkové a rodinné složení, zdravotní stav)
- c) personální – CR musí být zabezpečen dostatečným množstvím pracovníků s odpovídající kvalifikací
- d) administrativní – týkají se nejčastěji zabezpečení CR a jevů spojených s vízovými a vstupními formalitami
- e) materiálně – technické – mezi tyto podmínky patří ubytování a stravovací zařízení, doprava, směnárny, zdravotní a bezpečnostní služby, sportovně rekreační služby

- f) ekologické – mezi činitele se řadí příznivé přírodní a životní prostředí, atraktivní rekreační prostor, přírodní krásy, příznivé klima a čistý vzduch

Formy CR

- rozdělení akcí zejména zájezdů do forem má význam informační a orientační
- slouží pro CR i zákazníky, často se využívá v propagaci (letáky, katalogy)

Základní formy:

- a) rekreační
- b) kulturně poznávací
- c) lázeňsko léčebný
- d) sportovně turistické

Speciální formy

- a) kongresový CR
- b) venkovský CR – agroturistika
- c) dětský CR
- d) CR seniorů
- e) lovecký CR

Další rozdělení dle dopravy

- a) lodní
- b) letecká
- c) železniční
- d) individuální
- e) autobusová atd.

Druhy CR

CR můžeme rozdělit z dalších hledisek:

- 1) podle vztahu k platební bilanci státu
 - platební bilance je účet na který zaznamenáváme příjmy a vydání devizových prostředků do a ze zahraničí
 - jedním z těchto plusových a minusových položek je i CR:
 - a) domácí CR – občané ČR v ČR (bez vztahu k platební bilanci)
 - b) zahraniční CR – aktivní (zvyšují se příjmy platební bilance) – cizinci do ČR
- pasivní (zvyšují se výdaje platební bilance) – občan ČR do ciziny
 - c) tranzitní CR – (přejezdový CR) je-li spojen s nákupem zboží a služeb projevuje se jako zahraniční CR
 - d) vnitřní CR – domácí CR
- aktivní zahraniční CR
 - e) mezinárodní CR – vícero zemí
- 2) podle délky trvání
 - a) krátkodobý – 3dny (2noci)
 - b) dlouhodobý – 3 a více dnů maximálně půl roku

V souvislosti s délkou trvání CR se účastník CR dělí :

- návštěvník – bez přespání
- turista – s přespáním

3) podle účasti a úhrady

- a) volný – účast bez omezení, nejčastěji s CK, účastník platí plnou cenu
- b) vázaný – účastník musí splnit určitou podmínku
 - obvykle platí pouze část ceny
 - také se nazývá sociální CR

4) podle organizace služeb

- a) organizovaný – akce CK, jednotlivé služby zajišťuje jednotlivý určitý organizátor (CK, škola)
- b) neorganizovaný – účastník si služby organizuje sám
 - dále se pak dělí na:
 - skupinový – podnikový kolektiv nebo jinak vytvořené neformální skupiny
 - individuální – účastník cestuje sám nebo se svou rodinou